

Ordets liturgi for barn

Tidsramme: 20-25 minutter

8. søndag alminnelige kirkeår C

Evangelium: Luk 6,39-45

På den tid la Jesus frem en lignelse for disiplene: «Kan vel en blind lede en blind? Bærer det ikke da i grøften med dem begge?»

Disippelen står ikke over sin mester, men når han er utlært, blir han som sin mester.

Et lite rusk i din brors øye ser du, men bjelken i ditt eget blir du ikke var? Hvordan kan du si til din bror: 'Bror, la meg få ta rusket ut av øyet ditt,' når du ikke ser bjelken i ditt eget? Din hykler! Få først bjelken ut av ditt eget øye, så ser du også skarpt nok til å få rusket ut av din brors.

Noe godt tre som bærer slett frukt, finnes ikke, men heller ikke noe dårlig tre med god frukt. Et tre kjennes på den frukt det bærer: En kan jo ikke plukke fiken av tistler, eller høste vindruer av tornekratt. Et godt menneske henter gode ting frem fra sitt hjertes gode forråd, og et ondt menneske onde ting fra sitt onde indre. For munnen bærer frem hva hjertet er fullt av.»

Øvrige lesninger: Sir 27,5-8, 1. Kor 15,54-58

Refleksjon og hovedbudskap

I denne evangelieteksten kommer Jesus sterkt inn på moral. Temaet her er det å skille godt fra ondt i de mange ulike situasjoner vi kommer i. Det kan være vanskelig for noen og enhver. Livet er fullt av mange valg vi kan eller må ta, og verden er full av mange veier å gå. Ulike mennesker og felleskap møter vi også, som vi kan slå oss sammen med og høre til med. Ulike muligheter kan komme slentrende vår vei, men gjør vi rett og klokt i å hoppe på dem? Og hvordan i all verden skal vi kunne vurdere det? Er ikke livet et sjansespill?

Her sier Jesus at vi som mennesker absolutt har muligheten til å gjøre slike moralske vurderinger, på tross av at vi ikke er perfekte vesen og ikke kjenner alle hemmeligheter slik Gud gjør. Den blindheten Jesus snakker om her, er et bilde på mangel på moral gangsyn. Han advarer mot at den som selv innser at han eller hun i vanskelige spørsmål ikke klarer å navigere på egenhånd, støtter seg på noen som heller ikke kan dette. Vi må se an hvor og med hvem vi rådfører oss, og hva og hvem vi støtter oss på i etiske spørsmål og livsførsel. Vi må vurdere dette, ellers kan vi havne på et sted i livet der det er vondt å være.

Det onde kan ikke være en veiviser og rådgiver for det gode. Det som er godt, skal ikke korrigeres av det som er ondt. Derfor sier Jesus at de som har fått en flis i sitt øye, ikke skal la seg hjelpe med denne flisen av en som har en hel trestamme stående ut av øyet. Med dette mener Jesus at alle som er gode mennesker og gjør gode ting, men er kommet opp i et moralsk dilemma i livet sitt, ikke skal søke rådgiving i dette spørsmålet hos mennesker som selv lever moralsk forkvaklede liv og dermed ikke har den fjerneste anelse om hva denne flisa som er havnet i øyet egentlig handler om i det hele tatt. Flis og bjelke er begge deler av tre, men er likevel to vidt forskjellige ting.

Men hvordan skal vi kunne vite hvem og hva vi kan støtte på i moralske spørsmål, og hvem vi kan se opp til og etterligne hvis vi vil være rettskafne mennesker selv? Jesus gir et meget godt råd her. Han sier at vi skal *kjenne dem på fruktene*. Han sier at det lønner seg å se an resultatene av handlinger og livsstiler hos

mennesker og felleskaper før vi bestemmer oss for å identifisere oss med dem og følge i deres fotspor. Et annet sted i bibelen står det: «Smak og se at Herren er god.» (Salmene 34, 8) Jesus oppfordrer oss til å teste frukter. Og dette handler også om å gi andre en god sjanse. Smaker det godt? Gir det vi opplever og ser en god bekreftelse på rettskaffenhet? Da vet vi at vi trygt kan følge deres eksempel, at vi er på rett spor. Smaker ikke frukten godt? Vel, da skal vi ikke ha mer av den.

Forberedelser:

Bruk et stort eller flere plakatarke til å tegne opp tre store trær bortover. Bruk gjerne en tykk sprittusj. På det midterste av trærne tegner du torner. Klipp opp en del papirlapper til barna på forhånd. Ta også med blyanter, fargeblyanter, sakser og gjennomsiktig teip / limstift. Ta også med kraftig teip til å henge opp plakaten(e) på veggen med.

1. Innledning/åpning

På forhånd har søndagsskolelæreren satt opp et alterbord med duk (grønn). På bordet skal det ligge/stå et krusifiks, et lys, fyrstikkeske og en bibel.

Når barna kommer til søndagsskolerommet, setter de seg i en halvsirkel rundt alterbordet. Begynn med lystenning og korstegnet mens vi sier: «I Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds navn». La gjerne en som nylig har hatt bursdag komme frem og tenne lyset. Hjelp til med fyrstikken, hvis det trengs.

Sang: Vårt alterbord er dekket

2. Opplegg for formidling av bibelteksten

Les gjennom dagens tekst høyt for barna.

Sang: Vi tar hverandres hender

Denne teksten er litt lang og inneholder egentlig flere lignelser. Det kan være en fordel å begrense dagens søndagsskole til å behandle bare siste avsnitt i teksten; om typene av trær som bærer frukter, eller slett ikke bærer noen frukter.

Fortelle / til samtale: Jesus holdt mange taler der han sa kloke ting og gav gode råd til alle som ville høre på ham, og det var veldig mange mennesker som ville det – for de visste at han var meget klok, og at han kunne gjøre under og var hellig. Jesus brukte ofte lignelser når han talte til folk. Det gjorde han når han ville forklare noe som ellers er litt vanskelig både å forklare og å forstå. I lignelsen forteller man noe som er et bilde på noe annet. Det ene sammenlignes med det andre; derfor kaller vi det «lignelse». Når vi forstår bildet i lignelsen, er det også lettere å forstå poenget til Jesus; hva det er han forsøker å forklare for oss, som er viktig å forstå fordi det har med vårt eget liv å gjøre.

Et stort og veldig viktig spørsmål i alles liv er: Hvordan skal vi være gode mennesker, og hva kan vi gjøre for å velge det som er riktig og godt her i livet? Det er spørsmål som angår alle, og kommer opp igjen på nytt i ulike faser av livet; som barn, voksen og eldre. Spørsmålet er alltid aktuelt, men det er ikke alltid lett for et menneske å finne svar på. De fleste har gjerne lyst til å kunne komme til himmelen til slutt, man hvordan? I dagens evangelietekst gir Jesus oss mange gode råd hva angår dette. Her snakker han i lignelser om hva slags mennesker og miljøer av mennesker vi burde søke samvær og støtte hos i livet vårt. For alle vi mennesker trenger å støtte oss på og være sammen med andre. Men hvem skal dette være, og hvem burde vi ikke støtte oss på? Det er ikke lett å finne ut alltid. Hyklere er også ute og går. Det er når noe først ser ut som godt, men så viser det seg at det bak fasaden slett ikke er det. Det er en falskhet, et «lureri». Og hyklere vil vi også gjerne klare å unngå.

I dagens evangelium hører vi at Jesus blant annet snakker om trær. Om trær som bærer frukt, dårlig frukt eller ingen frukt. Trærne han snakker om her er et bilde på mennesker eller grupper av mennesker. Han sier at slik vi kjenner trær på deres frukter, slik kjenner vi også mennesker på deres gjerninger, livsstil og ord. Hvis vi finner et tre med mange gode epler på, så vet vi at det er et epletre, og at det er et godt epletre også – siden det er mange gode frukter på det. Men hvis vi går tur i naturen og ser en tornebusk langs veien, så går vi ikke bort og begynner å rote mellom tornene for å se om vi finner noen epler der. Da vil vi bare stikke og raspe oss opp på armene, og slett ingen epler vil vi finne. Når vi tenker på denne lignelsen, så kan vi få en pekepinn på hva slags mennesker og grupper vi burde søke samvær med, hvem vi kan stole på, støtte oss til og følge eksemplet til – slik at vi selv også mer og mer kan bli slike «trær» som «bærer gode frukter». Jesus sier at det er lurt å beholde slike «gode trær» vi finner i livet vårt, spise av deres frukter og la oss næres av dem. Og slike gode trær er altså de gode menneskene og felleskapene.

Lage trær: Nå setter du opp plakaten(e) med de tre trærne som du har tegnet. Forklar barna at lengst til venstre skal det stå et tre som bærer dårlig frukt. I midten skal det stå et tre som ikke bærer frukt, men som har torner. Og helt til høyre skal det stå et tre som bærer god frukt. Del ut papirlapper, blyanter, fargeblyanter og eventuelt sakser til barna. Hvert barn skal nå skrive eller tegne to ting som er «dårlige frukter», og to ting som er «gode frukter». Gi barna noen eksempler på hva dårlige frukter kan være, f. eks: Stjeling, løgn, stolthet, banning, egoisme osv. Gi også noen eksempler på hva gode frukter kan være: Gode gjerninger, fine ord, hjelper fattige, trøster andre osv. Barna kan også velge å tegne tegninger av noe som er godt. Kanskje vil noe tegne en frukt eller en fin blomst og klippe rundt den før de henger den på riktig tre? Det går også an! Når barna er ferdige med lappene sine, hjelper du dem å henge dem opp, med teip eller limstift, på de riktige trærne.

Sang: Måne og sol

3. Sanger

Måne og sol (Adoremus 230)

Vi tar hverandres hender (Adoremus 283)

Vårt alterbord er dekket (Adoremus 286)

4. Avslutning

Vi ber velsignelsen sammen og går rolig tilbake til kirken.